RosDok Rostocker Dokumentenserver

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.
Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Plutarchus

PLUTAR-||CHU PERI ADO-||LESCHIAS.|| Plutarchi de garru-||litate.||[Hrsg.v.(JOAN. CASELIVS.||)]

Rostock: Möllemann, Stephan, 1589

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1738995801

Druck Freier Zugang PUBLIC DOMAIN

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn1738995801/phys_0001

7593,g
El
ab-1001 1-6
68 a 2777

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn1738995801/phys_0003

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn1738995801/phys_0004

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn1738995801/phys_0005

G/

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1738995801/phys_0006

13 Augusti.
31.
18

ΠΛΟΥΤΑΡ-ΧΟΥ ΠΕΡΙ ΑΔΟ-ΛΕΣΧΙΑΣ.

Plutarchi de garrulitate.

GROSSHERZOGLICHE BIBLIOTHEK NEUSTRELITZ

~~Schmidt.~~
C. F. W. Petersen 1779.

ROSTOCHII
Typis Stephani Myliandrj.
Anno
CIↃ IↃ XIC.

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1738995801/phys_0007

NOBILI ET GENEROSO

DN. SVANTHONI BIELKE,

Baroni, domino in Salſtadt &c.

S. D.

JOAN. CASELIVS.

MVltæ mihi certæq; cauſæ ſunt tui amandi, ſiue etiam colendi, Suantho. Vtrumq; autem à me egregiè præſtatur, & fideliter. Ipſa quoq; eam naturam habere puto, vt ſi integritatem ſuam tueri debeant, diuelli nequeant. Quid enim ſinceri ſit in beneuolentia ſine cultu? cultus autem ſine beneuolentia non iam ſpeciem habebit adulationis, ſed erit ipſa adulatio, peſtis optimarum vitæ rationum. Sed cauſſarum, de quibus dixi, aliæ acceſſerunt aliunde, nec leues & bonæ, ſed grauiores & pænè neceſſariæ ex te ipſo trahunt originem. Etenim vt initio nomen tuum audiui, ſtatim equidem tibi volui, mihiq; de te bene fui ominatus. Perſpexeram enim gentis veſtræ perilluſtris iuuenum aliquot virturem: inprimis autem mihi cum Thurone neceſsitudo à permultis annis interceſſerat. Cum enim ego olim ex Italia reuerſus, primum hic ſedem fortunarum ſiue vitæ figerem, quo tempore vicini reges acre terra mariq; bellum inter ſe gerebant, viximus inter nos familiariter. Ille deinde longinquas terras adijt, non ſolum viſendi gratia, vt plures faciunt, ſed vt doctrina vberiore & cumprimis ſcientia politica animum expoliret. Cum ex interuallo plurium annorum aliquot abhinc annis rediens & ipſe ex Italia, hâc tranſiret, amicitiæ ius renouauimus. Sed litteræ Nicolaj

Raſcij,

Universitäts-Bibliothek Rostock
1986. 9. 7

Raſcij, hominis doctiſsimi, atq; item veteris amici, plenius me de te erudierunt. Verum vbi ad nos venit Baro Chriſtianus Hornius, ſororis tuæ maritus, quicum mihi non etiam nihil antè interceſſerat conſuetudinis, expoſuit nobis intimos animi tui ſenſus, quemadmodum cum ſtudio virtutis litteras colere conſtituiſſes. In hoc vidi deinceps animi tui conſtantiam. Nec enim paſſus fuiſti, te ſplendore vitę aulicæ, aut ſpe maioris dignitatis & opum ab inſtituto retrahi. Cum enim in comitatu regię legationis Suecicæ ad comitia Polonica veniſſes, quibus regis veſtri filius, princeps Sigiſmundus, rex Poloniæ deſignatus fuit, eiusq́; aduentum exſpectauiſſes; non adiecisti animum ad ea, quæ plurimorum oculos facilè præſtringerent, ſed ad nos direxiſti iter tuum, vbi in otio Muſico, diu deſiderato, deliteſceres, ſiue potius diſcendi laborem tolerares. Labor enim eſt, quod multi habent pro otio. Si enim foret nihil hic niſi otium, non ita pauci, itaq; lentè accederent ad doctrinæ ſtudia, nec qui deguſtaſſent amaras haſce virtutis & ſapientiæ radices, ita facilè ſe ſubducerent. Nec tamen nos otij nomen repudiamus, nec inſiciamur, iucundum eſſe, omnemq; moleſtiam dulcedine ſcientiæ facilè abſtergi. Itaq; nihil mirum, ſi nuncio voluptatibus remiſſo, ad quas feruntur pleriq; fortunatiores, & poſtpoſitis fortunæ bonis, de quibus digladiantur inter ſe primi mortalium, nec labore nec vigiliis vllis frangimur: licet alij mirentur, nos in re, vt ipſi iudicant & accipiunt, prorſus nihili eſſe occupatiſsimos, & non ſolum negligere maxima vitæ ornamenta, ſed interdum etiam proijcere: quorum illud ſtultitiæ affine, hoc à furore non multum abeſſe videatur. Etenim graues etiam ſumptus facimus, valetudinem vitamq; ipſam ſæpè in diſcrimen adducimus. Quis enim abeat peregrè ſine viatico? quis ſine argento excipitur? quotusquiſq; in alieno cœlo non experitur febres, alioſue graues morbos? quod iter longinquum ſine periculo, ſiue terra, ſiue mari fieri animaduertimus?

NB

mus? Quò istam animi tui constantiam pluris facio, & plus caussæ tui prædicandi, quàm cohortationis pangendæ habeo. Probo vero etiam rationem, quam sequeris. Cum .n. te præ cæteris studiis, ad eloquentiæ & politicæ studium contuleris, rectè & bonos scriptores & historias omnium & temporum & orbis partium, præterea cognoscis. Sed nihil rectius, quàm quod Græcas litteras habes in pretio. Græcis namq; litteris, vt propriis arculis, thesauros sapientiæ seruari, te satis vidisse arbitror. Sermonem quoq; ipsum cognosse, non erat quidem abs re: sed secundum est, magnumq; adeo, & præcipuum, Græcis disciplinis incumbere, quod ipse non satis à quîq; Latinis litteris sunt explicatæ. Animaduerti, quàm libenter acceperis, cum alia, quæ à peripateticis sumpta, tum quæ ex Plutarcho aduersus curiositatem & garrulitatem, tradidimus. Nec mirum, te iis delectari, quæ sequaris. Tu enim de iis & audis cupidè, & loqueris accuratè, quæ operæ pretium sit non taceri: tu tuas res tibi curæ habes, relictis aliis, ita ratus, vix esse cuiquam satis temporis, ad ea agenda, quæ sunt proprij muneris: proinde magnæ esse stultitiæ, vel extremæ malitiæ, in aliena inquirere, & ea curare, quorum curatio turbet fortè multos, iuuet neminem, ipsius curiosi rebus & existimationi noceat maximè. Nec dubito vero, quin eiusmodi doctrinis te meliorem fieri sentias. Magis enim magisque indies vitam hominum intelligis, & rectius de vnaquaq; re iudicas, & tum benè dicere tum benefacere magis desideras, & eniteris studiosius. Quod si ita est, vti mihi multis, nec dubiis signis persuadeo, nihil malle te, quàm iis animi epulis perfrui, quibus ille alatur & perficiatur, credibile est, nec cuiq; tuorum familiarium dubium esse potest. Hoc equidem me tam auctore, quàm approbatore facies: cumque in hoc eris, vbivbi gentium eris, me amabis, quod facis hactenus, vti te mihi carum esse intelligis.

Vale. Rostochio XI. Kal. Maias.

1589.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ.

Δύσκολον μὲν ἀναλαμβάνει θεράπευμα καὶ χαλεπὸν ἡ φιλοσοφία τὴν ἀδολεσχίαν. τὸ γὰρ φάρμακον αὐτῆς ὁ λόγος, ἀκουόντων ἐστίν· οἱ δ' ἀδόλεσχοι, οὐδενὸς ἀκούουσιν· ἀεὶ γὰρ λαλοῦσι. Καὶ τοῦτο ἔχει πρῶτον κακὸν ἡ ἀσιγησία, τὴν ἀνηκοΐαν. Κωφότης γὰρ αὐθαίρετός ἐστιν, ἀνθρώπων (οἶμαι) μεμφομένων τὴν φύσιν, ὅτι μίαν γλῶτταν, δύο δ' ὦτα ἔχουσιν. Εἴπερ οὖν ὁ Εὐριπίδης καλῶς εἶπε πρὸς τὸν ἀσύνετον ἀκροατήν,

Οὐκ ἂν δυναίμην μὴ στέγοντα πιμπλάναι,
σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους·

δικαιότερον ἄν τις εἴποι πρὸς τὸν ἀδόλεσχον, μᾶλλον δὲ περὶ τοῦ ἀδολέσχου,

Οὐκ ἂν δυναίμην μὴ δεχόμενον πιμπλάναι,
Σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους,

μᾶλλον δὲ περιαντλῶν λόγους ἀνθρώπῳ λαλοῦντι μὲν πρὸς τοὺς οὐκ ἀκούοντας, μὴ ἀκούοντι δὲ τῶν λαλούντων. Καὶ γὰρ ἂν ἀκούσῃ τι βραχύ, τῆς ἀδολεσχίας ὥσπερ ἄμπωτιν λαβούσης, τοῦτο παραχρῆμα πολλαπλάσιον ἀνταποδίδωσι. τὴν μὲν γὰρ ἐν Ὀλυμπίᾳ στοὰν ἀπὸ μιᾶς φωνῆς πολλὰς ἀντανακλάσεις ποιοῦσαν, ἑπτάφωνον καλοῦσι· τῆς δ' ἀδολεσχίας ἂν ἐλάχιστος ἅψηται λόγος, εὐθὺς ἀντιπεριηχεῖ,

κινοῦσα χορδὰς τὰς ἀκινήτους φρενῶν.

Μή ποτε οὖν αὐτοῖς οὐκ εἰς τὴν ψυχήν, ἀλλ' εἰς τὴν γλῶτ-
ταν ἡ ἀκοὴ συντέτρηται; διὸ τοῖς μὲν ἄλλοις ἐμμένου-
σιν οἱ λόγοι, τῶν δὲ ἀδολέσχων διαῤῥέουσιν. Εἶθ' ὥσπερ
ἀγγεῖα, κενοὶ φρενῶν, ἤχου δὲ μεστοὶ περιΐασιν. Εἰ δ'
οὖν δοκεῖ πεῖρας μηδὲν ἐλλελεῖφθαι, εἴπωμεν πρὸς τὸν ἀδό-
λεσχον,

Ὦ παῖ, σιώπα· πόλλ' ἔχ' ἡ σιγὴ καλά.

Δύο δὲ τὰ πρῶτα καὶ μέγιστα, τὸ ἀκοῦσαι καὶ ἀκουσθῆναι·
ὧν οὐδ' ἑτέρου τυχεῖν ἐγγίνεται τοῖς ἀδολέσχοις, ἀλλὰ καὶ
περὶ αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν ἀποδυσπετοῦσι. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλ-
λοις νοσήμασι τῆς ψυχῆς, οἷον φιλαργυρίᾳ, φιλοδοξίᾳ,
φιληδονίᾳ, τὸ γοῦν τυγχάνειν ὧν ἐφίενται, πάρεστι· τοῖς
δ' ἀδολέσχοις τοῦτο συμβαίνει χαλεπώτατον. Ἐπιθυμοῦν-
τες γὰρ ἀκροατῶν, οὐ τυγχάνουσιν· ἀλλὰ πᾶς φεύγει προ-
τροπάδην, κἂν ἐν ἡμικυκλίῳ τινὶ καθεζόμενοι, κἂν περι-
πατοῦντες ἐν ταὐτῷ θεάσωνται προσφοιτῶντα, ταχέως ἀ-
ναζεύξειν αὐτοῖς παρεγγυῶσι. Καὶ καθάπερ ὅταν ἐν συλ-
λόγῳ τινὶ γένηται σιωπή, τὸν Ἑρμῆν ἐπεισεληλυθέναι λέ-
γουσιν, οὕτως ὅταν εἰς συμπόσιον ἢ συνέδριον γνωρίμων
λάλος εἰσέλθῃ, πάντες ἀποσιωπῶσι, μὴ βουλόμενοι λα-
βὴν παρασχεῖν· ἂν δ' αὐτὸς ἄρξηται διαίρειν τὸ στόμα,
πρὸ χείματος, ὥστ' ἀνὰ ποντίαν ἄκραν βορέου πνέοντος,
ὑφορώμενοι σάλον καὶ ναυτίαν, ἐξανέστησαν. Ὅθεν αὐ-
τοῖς συμβαίνει μήτε παρὰ δεῖπνον συγκλιτῶν, μήτε συ-
σκήνων τυγχάνειν προθύμων, ὅταν ὁδοιπορῶσιν ἢ πλέω-
σιν, ἀλλ' ἀναγκαστῶν. Πρόσκειται γὰρ ἁπανταχοῦ, τῶν ἱ-
ματίων

κρατίων ἀντιλαμβανόμενος, τοῦ γενείου, τὴν πλευρὰν θυροκοπῶν τῇ χειρί. Πόδες δὴ κεῖθι τιμιώτατοι, κατὰ τὸν Ἀρχίλοχον, καὶ νὴ Δία κατὰ τὸν σοφὸν Ἀριστοτέλην. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνοχλούμενος ὑπὸ ἀδολέχου καὶ κοπτόμενος ἀτόποις τισὶ διηγήμασι, πολλάκις αὐτοῦ λέγοντος, Οὐ θαυμαστὸν, Ἀριστότελες; Οὐ τοῦτο (φησὶ) θαυμαστὸν· ἀλλ' εἴτις πόδας ἔχων σὲ ὑπομένει. Ἑτέρῳ δέ τινι τοιούτῳ μετὰ πολλοὺς λόγους εἰπόντι, Κατηδολέχηκά σου φιλόσοφε, Μὰ Δί' (εἶπεν) οὐ γὰρ προσεῖχον. Καὶ γὰρ ἂν βιάσωνται λαλεῖν οἱ ἀδόλεχοι, παρέδωκεν ἡ ψυχὴ τὰ ὦτα περιαντλεῖν ἔξωθεν, αὐτὴ δὲ ἐντὸς ἑτέρας τινὰς ἀναπλύσσει καὶ διέξεισι πρὸς αὑτὴν φροντίδας. Ὅθεν οὔτε προσεχόντων, οὔτε πιστευόντων ἀκροατῶν εὐποροῦσι. Τῶν μὲν γὰρ πρὸς τὰς συνουσίας εὐκαταφόρων ἄγονον εἶναι τὸ σπέρμα λέγουσι· τῶν δὲ ἀδολέσχων ὁ λόγος, ἀτελὴς καὶ ἄκαρπός ἐστι. Καίτοι γε οὐδὲν οὕτως ἡ φύσις εὐερκῶς κεχαράκωκε τῶν παρ' ἡμῖν ὡς τὴν γλῶτταν, βαλομένη φρουρὰν πρὸ αὐτῆς τοὺς ὀδόντας, ἵνα ἐὰν ἐντὸς κατατείνοντος ἡνία σχαλόντα τοῦ λογισμοῦ, μὴ ὑπακούῃ, μηδὲ ἀνείληται, δήγμασιν αὐτῆς κατέχωμεν τὴν ἀκρασίαν αἱμάττοντες. Ἀχαλίνων γὰρ οὐ ταμιείων, οὐδ' οἰκημάτων, ἀλλὰ στομάτων τὸ τέλος δυστυχίαν ὁ Εὐριπίδης φησίν. Οἱ δ' οἰκημάτων μὲν ἀθύρων καὶ βαλλαντίων ἀδέσμων μηδὲν ὄφελος οἰόμενοι τοῖς κεκτημένοις εἶναι, στόμασι δ' ἀκλείστοις καὶ ἀθύροις, ὥσπερ τὸ τοῦ πόντου διὰ παντὸς, ἔξω ῥέουσι χρώμενοι, πάντων ἀτιμότατον ἡγεῖσθαι τὸν λόγον ἐοίκασιν.

Ὅθεν

Ὅθεν οὐδὲ πίστιν ἔχουσιν, ἧς πᾶς λόγος ἐφίεται. τὸ γὰρ οἰκεῖον αὐτοῦ τέλος τοῦτ' ἐστὶ, πίστιν ἐνεργάσασθαι τοῖς ἀκούουσιν. Ἀπιστοῦνται δὲ οἱ λάλοι, κἂν ἀληθεύωσιν. ὥσπερ γὰρ ὁ πυρὸς εἰς ἀγγεῖον κατακλεισθεὶς, τῷ μὲν μέτρῳ πλείων εὑρίσκεται, τῇ δὲ χρείᾳ μοχθηρότερος, οὕτω λόγος εἰς ἀδόλεσχον ἐμπεσὼν ἄνθρωπον, πολὺ ποιεῖ τὸ ψεῦδος ἐπίμετρον, ᾧ διαφθείρει τὴν πίστιν. Ἔτι τοίνυν τὸ μεθύειν πᾶς ἄνθρωπος αἰδήμων καὶ κόσμιος φυλάξαιτ' ἄν. Μανίᾳ γὰρ ὁμότοιχος μὲν ἡ ὀργὴ κατ' ἐνίους, ἡ δὲ μέθη σύνοικος· μᾶλλον δὲ μανία, τῷ μὲν χρόνῳ ἥττων, τῷ δ' ἑκουσίῳ μείζων, ὅτι τὸ αὐθαίρετον αὐτῇ πρόσεστι. Τῆς δὲ μέθης οὐθὲν οὕτω κατηγοροῦσιν, ὡς τὸ περὶ τοὺς λόγους ἀκρατὲς καὶ ἀόριστον.

Οἶνος γάρ τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκε.

Καί τοι τὸ δεινότατον, ὡς δὴ καὶ γέλως καὶ ὄρχησις οὐδὲν ἄχρι τούτων,

Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.

Τοῦτ' ἤδη δεινὸν καὶ ἐπικίνδυνον· καὶ μήποτε τὸ ζητούμενον παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λύων ὁ ποιητὴς, οἰνώσεως καὶ μέθης διαφορὰν εἴρηκεν· οἰνώσεως μὲν, ἄνεσιν, μέθης δὲ φλυαρίαν. τὸ γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος, ἐπὶ τῆς γλώττης ἐστὶ τοῦ μεθύοντος, ὡς οἱ παροιμιαζόμενοί φασιν. Ὅθεν ὁ μὲν Βίας ἔν τινι πότῳ σιωπῶν, καὶ σκωπτόμενος εἰς ἀβελτηρίαν ὑπό τινος ἀδολέσχου· καὶ τίς ἂν (ἔφη) δύναιτο μωρὸς ὢν ἐν οἴνῳ σιωπᾶν; Ἀθήνησι δέ τις ἑστιῶν πρέσβεις βασιλικοὺς, ἐφιλοτιμήθη σπουδάζουσιν αὐτοῖς συναγαγεῖν εἰς ταὐτὸ τοὺς φιλοσόφους.

Χρωμέ-

χρωμένων δὲ τῶν ἄλλων κοινολογίᾳ καὶ τὰς συμβολὰς ἀποδιδόντων, τοῦ δὲ Ζήνωνος ἡσυχίαν ἄγοντος, φιλοφρονησάμενοι καὶ προπιόντες οἱ ξένοι· περὶ σοῦ δὲ τί χρὴ λέγειν (ἔφασαν) ὦ Ζήνων τῷ βασιλεῖ; κἀκεῖνος· Ἄλλο μηδὲν (εἶπεν) ἢ ὅτι πρεσβύτης ἐστὶν ἐν Ἀθήναις, παρὰ πότον σιωπᾶν δυνάμενος. Οὕτω τι βαθὺ καὶ μυστηριῶδες ἡ σιγὴ καὶ νηφάλιον· ἡ δὲ μέθη, λάλον. Ἄνουν γὰρ καὶ ὀλιγόφρον, διὰ τοῦτο καὶ πολύφωνον. Οἱ δὲ φιλόσοφοι, καὶ ὁριζόμενοι τὴν μέθην, λέγουσιν εἶναι λήρησιν πάροινον. οὕτως οὐ ψέγεται τὸ πίνειν, εἰ προσείη τῷ πίνειν τὸ σιωπᾶν. ἀλλ᾽ ἡ μωρολογία μέθην ποιεῖ τὴν οἴνωσιν. Ὁ μὲν οὖν μεθύων, ληρεῖ παρ᾽ οἶνον· ὁ δ᾽ ἀδόλεσχος, πανταχοῦ ληρεῖ, ἐν ἀγορᾷ, ἐν θεάτρῳ, ἐν περιπάτῳ, μεθ᾽ ἡμέραν, νύκτωρ. Ἔστι δὲ θεραπεύων, τῆς νόσου βαρύτερος· συμπλέων, τῆς ναυτίας ἀηδέστερος· ἐπαινῶν τοῦ ψέγοντος ἐπαχθέστερος. Ἥδιον γέ τοι πονηροῖς ὁμιλοῦσιν ἐπιδεξίοις, ἢ χρηστοῖς ἀδολέσχοις. Ὁ μὲν γὰρ Σοφοκλέους Νέστωρ, τὸν Αἴαντα τραχυνόμενον τῷ λόγῳ πραΰνων, ἠθικῶς τοῦτ᾽ εἴρηκεν·

Οὐ μέμφομαί σε· δρῶν γὰρ εὖ, κακῶς λέγεις.

Πρὸς δὲ τὸν ἀδολέσχην οὐχ οὕτως ἔχομεν, ἀλλὰ πᾶσαν ἔργου χάριν ἡ τῶν λόγων ἀκαιρία διαφθείρει καὶ ἀπόλλυσι. Λυσίας τινὶ δίκην ἔχοντι λόγον συγγράψας ἔδωκεν· ὁ δὲ πολλάκις ἀναγνοὺς, ἧκε πρὸς τὸν Λυσίαν ἀθυμῶν καὶ λέγων, τὸ μὲν πρῶτον αὐτῷ διεξιόντι θαυμαστὸν φανῆναι τὸν λόγον, αὖθις δὲ καὶ τρίτον ἀναλαμβάνοντι, παν-

ἢ, παντελῶς ἀμβλὺ καὶ ἄπρακτον. Ὁ δὲ Λυσίας γελάσας, τί οὖν (εἶπεν) οὐχ ἅπαξ μέλλεις λέγειν αὐτὸν ἐπὶ τῶν δικαστῶν; Καὶ σκόπει τὴν Λυσίου πειθὼ καὶ χάριν. Κἀκεῖνον γὰρ ἐγώ φημι ἰοπλοκάμων μοισᾶν εὖ λαχεῖν. τῶν δὲ περὶ τοῦ ποιητοῦ λεγομένων ἀληθέστατόν ἐστιν, ὅτι μόνος Ὅμηρος τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀψικορίας περιγέγονεν, ἀεὶ καινὸς ὢν καὶ πρὸς χάριν ἀκμάζων. Ἀλλ᾽ ὅμως εἰπὼν καὶ ἀναφωνήσας ἐκεῖνα περὶ αὐτοῦ, τὸ, ——————ἐχθρὸν δέ μοι ἐστὶν

Αὖθις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν,

φεύγει καὶ φοβεῖται τὸν ἐφεδρεύοντα παντὶ λόγῳ κόρον, εἰς ἄλλα ἐξ ἄλλων διηγήματα τὴν ἀκοὴν ἄγων, καὶ τῇ καινότητι τὴν πλησμονὴν αὐτῆς παραμυθούμενος. Οἱ δὲ ἀποκναίουσι δή που τὰ ὦτα, ταῖς ταυτολογίαις ὥσπερ παλίμψηστα διαμολύνοντες. Τοῦτο τοίνυν πρῶτον ὑπομιμνήσκομεν αὐτοὺς, ὅτι τὸν οἶνον, καθάπερ ἡδονῆς ἕνεκα καὶ φιλοφροσύνης εὑρημένον, οἱ προσβιαζόμενοι πολὺν πίνειν καὶ ἄκρατον, ἐνίους εἰς ἀηδίαν καὶ παροινίαν τρέπουσιν, οὕτω τὸν λόγον ἥδιστον ὄντα καὶ φιλανθρωπότατον συμβόλαιον, οἱ χρώμενοι κακῶς καὶ προχείρως, ἀπάνθρωπον ποιοῦσι καὶ ἄμικτον, οἷς οἴονται χαρίζεσθαι, λυποῦντες, καὶ ἀφ᾽ ὧν θαυμάζεσθαι, καταγελώμενοι, καὶ δι᾽ ὧν φιλεῖσθαι, δυσχεραινόμενοι. Ὥσπερ οὖν ὁ τῷ κεστῷ τοὺς ὁμιλοῦντας ἀποστρέφων καὶ ἀπελαύνων, ἀναφρόδιτος, οὕτως ὁ τῷ λόγῳ λυπῶν καὶ ἀπεχθανόμενος, ἄμουσός τε καὶ ἄτεχνός ἐστι. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων παθῶν καὶ νοσημάτων τὰ μέν ἐστιν ἐπικίνδυνα, τὰ δὲ μισητὰ, τὰ δὲ καταγέλαστα· τῇ δὲ ἀδολεσχίᾳ πάντα συμβέβηκε. χλευάζονται

ζονται μὲν γὰρ ἐν ταῖς κοιναῖς διηγήσεσι, μισοῦνται δὲ διὰ τὰς τῶν κακῶν προσαγγελίας, κινδυνεύουσι δὲ τῶν ἀπορρήτων μὴ κρατοῦντες. Ὅθεν Ἀνάχαρσις ἑστιαθεὶς παρὰ Σόλωνι, καὶ κοιμώμενος, ὤφθη τὴν μὲν ἀριστερὰν χεῖρα τοῖς μορίοις, τὴν δὲ δεξιὰν τῷ στόματι προσκειμένην ἔχων. Ἐγκρατεστέρου γὰρ ᾤετο χαλινοῦ δεῖσθαι τὴν γλῶτταν, ὀρθῶς οἰόμενος. Οὐ γὰρ ἄν τις ἐξαριθμήσαιτο ῥᾳδίως ἄνδρας τοσούτους ἀφροδισίων ἀκρασίᾳ πεπτωκότας, ὅσας πόλεις καὶ ἡγεμονίας λόγος ἐξενεχθεὶς ἀπόρρητος ἀναστάτους ἐποίησε. Σύλλας ἐπολιόρκει τὰς Ἀθήνας, οὐκ ἔχων σχολὴν ἐνδιατρῖψαι χρόνον πολὺν,

——— ———ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγεν,

ἡρπακότος μὲν Ἀσίαν Μιθριδάτου, τῶν δὲ περὶ Μάριον αὖθις ἐν Ῥώμῃ κρατούντων, ἀλλὰ πρεσβυτῶν τινων ἐπὶ κουρείου διαλεγομένων, ὡς οὐ φυλάττεται τὸ Ἑπτάχαλκον, καὶ κινδυνεύει τὸ ἄστυ κατ' ἐκεῖνο ληφθῆναι τὸ μέρος, ἀκούσαντες οἱ κατάσκοποι πρὸς τὸν Σύλλαν ἐξήγγειλαν. Ὁ δὲ εὐθὺς τὴν δύναμιν προσαγαγὼν, περὶ μέσας νύκτας εἰσήγαγε τὸ στράτευμα. καὶ μικροῦ μὲν κατέσκαψε τὴν πόλιν, ἐνέπλησε δὲ φόνου καὶ νεκρῶν, ὥστε τὸν Κεραμεικὸν αἵματι ῥυῆναι. χαλεπῶς δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἔσχε διὰ τοὺς λόγους μᾶλλον ἢ διὰ τὰ ἔργα. Κακῶς γὰρ αὐτὸν ἔλεγον, καὶ τὴν Μετέλλαν ἀναπηδῶντες ἐπὶ τὰ τείχη καὶ σκώπτοντες, Συκάμινον ἔσθ' ὁ Σύλλας, ἀλφίτῳ πεπασμένον, καὶ τοιαῦτα πολλὰ φλυαροῦντες, ἐπισπάσαντο, κουφοτάτου πράγματος, λόγων (ὥς φησιν ὁ Πλάτων) βαρυτάτην ζημίαν. τὴν δὲ Ῥωμαίων πόλιν ἐκώλυσεν ἐλευθέραν γενέσθαι

Νέρωνος ἀπαλλαγεῖσαν, ἑνὸς ἀνδρὸς ἀδολεσχία. Μία γὰρ ἦν νὺξ, μεθ' ἣν ἔδει τὸν τύραννον ἀπολωλέναι, παρεσκευασμένων ἁπάντων. Ὁ δὲ μέλλων αὐτὸν ἀποκτιννύναι, πορευόμενος εἰς θέατρον, ἰδών τινα τῶν δεδεμένων ἐπὶ θύραις, μέλλοντα προσάγεσθαι Νέρωνι, καὶ τὴν αὑτοῦ τύχην ἀποδυρόμενον, ἐγγὺς προσῆλθεν αὐτῷ, καὶ προσψιθυρίσας. Εὔχου (φησὶν) ὦ ἄνθρωπε τὴν σήμερον ἡμέραν παρελθεῖν μόνον, αὔριον δέ μοι εὐχαριστήσεις. Ἁρπάσας οὖν τὸ αἰνιχθὲν ἐκεῖνος, καὶ νοήσας (οἶμαι) ὅτι

Νήπιος ὃς τὰ ἕτοιμα λιπὼν ἀνέτοιμα διώκει,

τὴν βεβαιοτέραν εἵλετο σωτηρίαν πρὸ τῆς δικαιοτέρας. Ἐμήνυσε γὰρ τῷ Νέρωνι τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου· κἀκεῖνος εὐθὺς ἀνήρπαστο, καὶ βάσανοι, καὶ πῦρ, καὶ μάστιγες ἐπ' αὐτὸν, ἀρνούμενον πρὸς τὴν ἀνάγκην, ἃ χωρὶς ἀνάγκης ἐμήνυσε. Ζήνων δὲ ὁ φιλόσοφος, ἵνα μηδὲ ἄκοντος αὐτοῦ προήταί τι τῶν ἀπορρήτων ἐκβιαζόμενον τὸ σῶμα ταῖς ἀνάγκαις, διαφαγὼν τὴν γλῶτταν, προσέπτυσε τῷ τυράννῳ. Καλὸν δὲ καὶ Λέαινα τῆς ἐγκρατείας ἔχει γέρας· ἑταίρα τῶν περὶ Ἁρμόδιον ἦν καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τῆς ἐπὶ τοὺς τυράννους συνωμοσίας ἐκοινώνει ταῖς ἐλπίσι, ὡς γυνή. Καὶ γὰρ αὕτη περὶ τὸν καλὸν ἐκεῖνον ἐβάκχευσε κρατῆρα τοῦ ἔρωτος, καὶ κατωργίαστο διὰ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀπορρήτοις. Ὡς οὖν ἐκεῖνοι πταίσαντες ἀνηρέθησαν, ἀνακρινομένη καὶ κελευομένη φράσαι τοὺς ἔτι λανθάνοντας, οὐκ ἔφρασεν, ἀλλ' ἐνεκαρτέρησεν, ἐπιδείξασα τοὺς ἄνδρας οὐδὲν ἀνάξιον ἑαυτῶν παθόντας, εἰ τοιαύτην

ἠγάπησαν. Ἀθηναῖοι δὲ χαλκῆν ποιησάμενοι λέαιναν, ἄγλωσσον, ἐν πύλαις τῆς ἀκροπόλεως ἀνέθηκαν, τῷ μὲν θυμοειδεῖ τοῦ ζώου, τὸ ἀήττητον αὐτῆς, τῷ δὲ ἀγλώσσῳ, τὸ σιωπηλὸν καὶ μυστηριῶδες ἐμφαίνοντες. Οὐδεὶς γὰρ οὕτω λόγος ὠφέλησε ῥηθεὶς, ὡς πολλοὶ σιωπηθέντες. ἔστι γὰρ εἰπεῖν ποτε τὸ σιγηθὲν, οὐ μὴν σιωπῆσαί γε τὸ λεχθὲν, ἀλλ' ἐκκέχυται καὶ διαπεφοίτηκεν. Ὅθεν (οἶμαι) τοῦ μὲν λέγειν, ἀνθρώπους, τοῦ δὲ σιωπᾶν, θεοὺς διδασκάλους ἔχομεν, ἐν τελεταῖς καὶ μυστηρίοις σιωπὴν παραλαμβάνοντες. Ὁ δὲ ποιητὴς τὸν λογιώτατον Ὀδυσσέα σιωπηλότατον πεποίηκε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν τροφόν. ἀκούεις γὰρ λεγούσης,

Ἕξω δ' ἠΰτε περ κρατερὴ δρῦς, ἠὲ σίδηρος.

Αὐτὸς δὲ τῇ Πενελόπῃ παρακαθήμενος,

Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα.
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν ἠὲ σίδηρος,
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισιν. ——————

Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτῷ πανταχόθεν ἐγκρατείας, καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν, μηδ' ὑλακτεῖν.

τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα,

μέχρι τῶν ἀλόγων κινημάτων διήκοντος τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεποιημένου κατήκοον ἑαυτῷ καὶ χειρόηθες. Τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν ἑταίρων· τὸ γὰρ ἑλκομένους καὶ προσουδιζομένους ὑπὸ τοῦ κύκλωπος,

μὴ κατειπεῖν τοῦ Ὀδυσσέως, μηδὲ δεῖξαι τὸ πεπυρακτωμένον ἐκεῖνο καὶ παρεσκευασμένον ὄργανον ἐπὶ τὸν ὀφθαλμόν, ἀλλ' ὠμοὺς ἐσθίεσθαι μᾶλλον, ἢ φράσαι τι τῶν ἀπορρήτων, ὑπερβολὴν ἐγκρατείας καὶ πίστεως οὐκ ἐκλέλοιπεν. Ὅθεν ὁ Πίττακος οὐ κακῶς, τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως πέμψαντος ἱερεῖον αὐτῷ, καὶ κελεύσαντος τὸ κάλλιστον καὶ τὸ χείριστον ἐξελεῖν κρέας, ἔπεμψεν ἐξελὼν τὴν γλῶτταν, ὡς ὄργανον μὲν ἀγαθῶν, ὄργανον δὲ κακῶν τῶν μεγίστων οὖσαν. ἡ δὲ Εὐριπίδειος Ἰνώ, παρρησίαν ἄγουσα περὶ αὐτῆς, εἰδέναι φησί,

Σιγᾶν θ' ὅπη δεῖ, καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές.

οἱ γὰρ εὐγενοῦς καὶ βασιλικῆς τῷ ὄντι παιδείας τυχόντες, πρῶτον σιγᾶν, εἶτα λαλεῖν μανθάνουσιν. Ἀντίγονος οὖν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ἐρωτήσαντος αὐτὸν τοῦ υἱοῦ, πηνίκα μέλλουσιν ἀναζευγνύειν, τί δέδοικας (εἶπε) μὴ μόνος οὐκ ἀκούσῃς τῆς σάλπιγγος; οὐκ ἄρα φωνὴν ἐπίστευεν ἀπόρρητον, ᾧ τὴν βασιλείαν ἀπολείπειν ἔμελλεν. Ἐδίδασκε μὲν οὖν αὐτὸν ἐγκρατῶς ἔχειν πρὸς τὰ τοιαῦτα καὶ πεφυλαγμένως. Μέτελλος δὲ ὁ γέρων ἕτερόν τι τοιοῦτο ἐρωτώμενος ἐπὶ στρατείας· Εἰ (φησὶν) ᾤμην τὸν χιτῶνα μοι συνειδέναι τοῦτο τὸ ἀπόρρητον, ἀποδυσάμενος ἂν αὐτὸν ἐπὶ πῦρ ἔθηκα. Εὐμενὴς δὲ ἀκούσας ἐπέρχεσθαι Κρατερόν, οὐδενὶ τῶν φίλων ἔφρασεν, ἀλλ' ἐψεύσατο Νεοπτόλεμον εἶναι. Τοῦτον γὰρ οἱ στρατιῶται κατεφρόνουν, ἐκείνου δὲ καὶ τὴν δόξαν ἐθαύμαζον, καὶ τὴν ἀρετὴν ἠγάπων· ἔγνω δὲ οὐδεὶς ἄλλος, ἀλλὰ συμβαλόντες ἐκράτησαν, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν

ἀγνο-

ἀγνοοῦντες, καὶ νεκρὸν ἐπέγνωσαν. Οὕτως ἐστρατήγησεν ἡ σιωπὴ τὸν ἀγῶνα, καὶ τηλικοῦτον ἀνταγωνιστὴν ἀπέκρυψεν. Ὥστε τοὺς φίλους αὐτὸν μὴ προειπόντα, θαυμάζειν μᾶλλον ἢ μέμφεσθαι· κἂν μέμφηται δέ τις, ἐγκαλεῖσθαι βέλτιόν ἐστι, σωθέντα δι' ἀπιστίαν, ἢ κατηγορεῖν ἀπολλύμενον διὰ τὸ πιστεῦσαι. τίς δὲ ἄλλος ἑαυτοῦ παρρησίαν ἀπολέλοιπε κατὰ τοῦ μὴ σιωπήσαντος; εἰ γὰρ ἀγνοεῖσθαι τὸν λόγον ἔδει, κακῶς ἐλέχθη πρὸς ἄλλον· εἰ δὲ ἀφεὶς ἐκ σεαυτοῦ κατέχεις ἐν ἑτέρῳ τὸ ἀπόρρητον, εἰς ἀλλοτρίαν πίστιν καταπέφευγας, τὴν σεαυτοῦ προέμενος. Κἂν μὲν ἐκεῖνος ὅμοιός σοι γένηται, δικαίως ἀπόλωλας· ἂν δὲ βελτίων, σώζῃ παραλόγως, ἕτερον εὑρὼν ὑπὲρ σεαυτὸν πιστότερον. Ἀλλὰ φίλος οὗτος ἐμοί. Τούτῳ δὲ ἕτερός τις, ᾧ πιστεύσει καὶ οὗτος, ὡς ἐγὼ τούτῳ· κἀκεῖνος ἄλλῳ πάλιν. Εἶτα οὕτως ἐπιγονὴν λαμβάνει καὶ πολλαπλασιασμὸν εἰρομένης τῆς ἀκρασίας ὁ λόγος. Ὡς γὰρ ἡ μονὰς οὐκ ἐκβαίνει τὸν ἑαυτῆς ὅρον, ἀλλ' ἅπαξ τὸ ἓν μένει, διὸ κέκληται μονάς· ἡ δὲ δυὰς ἀρχὴ διαφορᾶς ἀόριστος· (εὐθὺς γὰρ ἑαυτὴν ἐξίστησι, τῷ διπλασιασμῷ εἰς τὸ πλῆθος τρεπομένη) οὕτω λόγος ἐν τῷ πρώτῳ καταμένων, ἀπόρρητος ὡς ἀληθῶς ἐστιν· ἂν δ' εἰς ἕτερον ἐκβῇ, φήμης ἔχε τάξιν. Ἔπεα γὰρ πτερόεντα φησὶν ὁ ποιητής. Οὔτε γὰρ πτηνὸς ἐκ τῶν χειρῶν ἀφέντα ῥᾴδιόν ἐστιν αὖθις κατασχεῖν, οὔτε λόγον ἐκ τοῦ στόματος προέμενον κρατῆσαι καὶ συλλαβεῖν δυνατὸν, ἀλλὰ φέρεται λαιψηρὰ κυκλώσας πτερὰ, δι' ἄλλων ἐπὶ ἄλλους σκιδνάμενος.

Νέως

Νεὼς μὲν γὰρ ἁρπαγείσης ὑπὸ πνεύματος ἐπιλαμβάνονται, σπείραις καὶ ἀγκύραις τὸ τάχος ἀμβλύνοντες· τοῦ λόγου δὲ, ὥσπερ ἐκ λιμένων ἐκδραμόντος, οὐκ ἔστιν ὅρμος, οὐδὲ ἀγκυροβόλιον, ἀλλὰ ψόφῳ πολλῷ καὶ ἤχῳ φερόμενος, προσέρρηξε καὶ κατέδυσεν εἰς μέγαν καὶ δεινόν τινα, τὸν φθεγξάμενον, κίνδυνον.

Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
Πρήσειεν ἄν τις· καὶ πρὸς ἄνδρ' εἰπὼν ἕνα,
Πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες. ——

Ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος ἀπόρρητόν τινα βουλὴν ἐβουλεύετο καθ' αὑτὴν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· ἀσάφειαν δὲ πολλὴν καὶ ὑπόνοιαν ἔχοντος τοῦ πράγματος, γυνὴ τἆλλα σώφρων, γυνὴ δὲ, προσέκειτο τῷ ἑαυτῆς ἀνδρὶ, λιπαρῶς δεομένη πυθέσθαι τὸ ἀπόρρητον· ὅρκοι δὲ καὶ κατάραι περὶ σιωπῆς ἐγίγνοντο, καὶ δάκρυα ποτνιωμένης αὐτῆς, ὡς πίστιν οὐκ ἐχούσης. ὁ δὲ Ῥωμαῖος ἐξελέγξαι βουλόμενος αὐτῆς τὴν ἀβελτηρίαν· Νικᾷς ὦ γύναι· (εἶπεν) ἀλλ' ἄκουε φοβερὸν πρᾶγμα καὶ τεράστιον. προσήγγελται γὰρ ἡμῖν ὑπὸ τῶν ἱερέων, κόρυδον ὦφθαι πετόμενον, κράνος ἔχοντα χρυσοῦν καὶ δόρυ. σκεπτόμεθα δὴ τὸ τέρας, εἴτε χρηστὸν, εἴτε φαῦλόν ἐστι, καὶ συνδιατρίβομεν τοῖς μάντεσιν· ἀλλὰ σιώπα. Ταῦτα εἰπὼν ᾤχετο εἰς τὴν ἀγοράν. ἡ δὲ τῶν θεραπαινίδων μίαν εὐθὺς ἐφελκυσαμένη τὴν πρώτην εἰσελθοῦσαν, ἔπαιε τὸ στῆθος αὐτῆς, καὶ τὰς τρίχας ἐσπάραττεν, Οἴμοι (λέγουσα) τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς πατρίδος. τί πεισόμεθα; βουλομένη καὶ διδάσκουσα τὴν θεράπαιναν

εἰπεῖν· τί γὰρ γέγονεν; ὡς δ' οὖν ἐπιθυμούσης διηγήσατο, καὶ προσέθηκε τὴν κοινὴν ἁπάσης ἀδολεσχίας ἐπῳδὸν, τὸ, ταῦτα μηδενὶ φράσῃς, ἀλλὰ σιώπα· οὐ φθάνει τὸ θεραπαινίδιον ἀποχωρῆσαν αὐτῆς, καὶ τῶν ὁμοδούλων εὐθὺς, ἣν μάλιστα εἶδε σχολάζουσαν, ἐμβάλλει τὸν λόγον· ἐκείνη δὲ τῷ ἐραστῇ παραγενομένῳ πρὸς αὐτὴν, ἔφρασεν. οὕτω δ' εἰς ἀγορὰν τοῦ διηγήματος ἐκκυλισθέντος ὥστε προδραμεῖν τὸν πλασάμενον τὴν φήμην, ἀπαντήσας τις αὐτῷ τῶν γνωρίμων, Ἀρτίως (εἶπεν) οἴκοθεν εἰς ἀγορὰν καταβαίνεις; Ἀρτίως, ἔφη ἐκεῖνος, Οὐκοῦν οὐδὲν ἀκήκοας; Γέγονε γάρ τι καινὸν ἄλλο; Κόρυδος ὦπται πετόμενος, κράνος ἔχων χρυσοῦν καὶ δόρυ, καὶ μέλλουσι περὶ τούτου σύγκλητον ἔχειν οἱ ἄρχοντες. Κἀκεῖνος γελάσας, εὖ τοῦ τάχους (εἶπεν) ὦ γύναι, τὸ καὶ φθάσαι με τὸν λόγον εἰς ἀγορὰν προϊόντα. Τοὺς μὲν οὖν ἄρχοντας ἐντυχὼν ἀπήλλαξε τῆς ταραχῆς· τὴν δὲ γυναῖκα τιμωρούμενος, ὡς οἴκαδε εἰσῆλθε, Ἀπώλεσάς με (εἶπεν) ὦ γύναι. Τὸ γὰρ ἀπόρρητον ἐκ τῆς ἐμῆς οἰκίας πεφώραται δεδημοσιωμένον· ὥστε μοι φευκτέον ἐστὶ τὴν πατρίδα διὰ τὴν σὴν ἀκρασίαν. τρεπομένης δὲ πρὸς ἄρνησιν αὐτῆς, καὶ λεγούσης, Οὐ γὰρ ταῦτα μετὰ τριακοσίων ἤκουσας; Ποίων (ἔφη) τριακοσίων; σοῦ βιαζομένης ἐπλασάμην ἀποπειρώμενος. οὗτος μὲν οὖν ἀσφαλῶς πάνυ καὶ μετ' εὐλαβείας ὥσπερ εἰς ἀγγεῖον σαθρὸν, οὐκ οἶνον, οὐκ ἔλαιον, ἀλλ' ὕδωρ ἐγχέας, ἀπεπείρασε τὴν γυναῖκα. Φούλβιος δὲ ὁ Καίσαρος ἑταῖρος τοῦ Σεβαστοῦ, γέροντος ἤδη γεγονότος, ἀκούσας ὀδυρομένου τὴν περὶ τὸν οἶκον

ἐρημίαν, καὶ ὅτι τῶν μὲν δυεῖν αὐτοῦ θυγατριδῶν αὐτοῦ ἀπολωλότων, Ποστουμίου δὲ, ὃς ἔτι λοιπός ἐστιν, ἐκ διαβολῆς τινὸς ἐν φυγῇ ὄντος, ἀναγκάζεται τὸν τῆς γυναικὸς υἱὸν ἐπεισάγειν τῇ διαδοχῇ τῆς ἡγεμονίας, καίπερ οἰκτείρων καὶ βουλόμενος ἐκ τῆς ὑπερορίας ἀνακαλέσασθαι τὸν θυγατριδοῦν· ταῦτα ὁ Φούλβιος ἀκούσας ἐξήνεγκε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, πρὸς δὲ Λιβίαν ἐκείνη, Λιβία δὲ καθήψατο πικρῶς Καίσαρος, εἰ πάλαι ταῦτα ἐγνωκὼς, οὐ μεταπέμπεται τὸν θυγατριδοῦν, ἀλλ' εἰς ἔχθραν καὶ πόλεμον αὐτὴν τῷ διαδόχῳ τῆς ἀρχῆς καθίστησιν. ἐλθόντος οὖν ἕωθεν (ὡς εἰώθει) τοῦ Φουλβίου πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντος, χαῖρε Καῖσαρ, Ὑγίαινε (εἶπε) Φούλβιε. Κἀκεῖνος νοήσας, ᾤχετο εὐθὺς ἀπιὼν οἴκαδε, καὶ τὴν γυναῖκα μεταπεμψάμενος, Ἔγνωκεν (ἔφη) Καῖσαρ, ὅτι τὸ ἀπόρρητον οὐκ ἐσιώπησα· καὶ διὰ τοῦτο μέλλω ἀναιρεῖν ἐμαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ, Δικαίως (εἶπεν) ὅτι μοι τοσοῦτον συνοικῶν χρόνον, οὐκ ἔγνως οὐδ' ἐφυλάξω τὴν ἀκρασίαν, ἀλλ' ἔασον ἐμὲ προτέραν. Καὶ λαβοῦσα τὸ ξίφος ἑαυτὴν προανεῖλε τοῦ ἀνδρός. Ὀρθῶς οὖν Φιλιππίδης ὁ κωμῳδοποιὸς, φιλοφρονουμένου τοῦ βασιλέως αὐτὸν Λυσιμάχου πρὸς ἑαυτὸν, καὶ λέγοντος, τίνος σοι μεταδῶ τῶν ἐμῶν· Οὗ βούλει (φησὶ) βασιλεῦ, πλὴν τῶν ἀπορρήτων. Τῇ δὲ ἀδολεσχίᾳ καὶ ἡ περιεργία κακὸν οὐκ ἔλαττον πρόσεστι· πολλὰ γὰρ ἀκούειν θέλουσιν, ἵνα πολλὰ λέγειν ἔχωσι. καὶ μάλιστα τοὺς ἀπορρήτους καὶ κεκρυμμένους τῶν λόγων ἐξιχνεύουσι καὶ ἀνερευνῶσιν, ὥσπερ ὕλην παλαιάν τινα φορτίων τῇ φλυαρίᾳ παρατιθέμενοι.

Εἶτα

Εἶτα ὥσπερ οἱ παῖδες τὸν κρύσταλλον οὔτε κατέχειν οὔτε ἀ-
φεῖναι θέλουσι· μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἑρπετὰ τοὺς ἀπορρήτους
λόγους ἐγκολπισάμενοι καὶ συλλαβόντες, οὐ συγκρατοῦσιν,
ἀλλὰ διαβιβρώσκονται ὑπ' αὐτῶν. τὰς μὲν γὰρ βελόνας
φασὶ ῥήγνυσθαι τικτούσας, καὶ τὰς ἐχίδνας· οἱ δ' ἀπόρρη-
τοι λόγοι τοὺς μὴ στέγοντας ἐκπίπτοντες ἀπολλύουσι καὶ δια-
φθείρουσι. Σέλευκος ὁ Καλλίνικος ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας
μάχῃ πᾶν ἀποβαλὼν τὸ στράτευμα καὶ τὴν δύναμιν αὑτοῦ,
καὶ περισπάσας τὸ διάδημα, καὶ φυγὼν ἵππῳ μετὰ τριῶν ἢ τεσ-
σάρων, ἤδη δι' ἔνδειαν ἀπαγορεύων, ἐπαυλίᾳ τινὶ προσῆλ-
θε, καὶ τὸν δεσπότην αὐτοῦ εὑρὼν κατὰ τύχην, ἄρτον καὶ ὕδωρ ᾔτη-
σεν. Ὁ δὲ καὶ ταῦτα, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα παρῆν ἐν τῷ ἀγρῷ,
δαψιλῶς ἐπιδιδοὺς καὶ φιλοφρονούμενος, ἐγνώρισε τὸ πρό-
σωπον τοῦ βασιλέως· καὶ περιχαρὴς γενόμενος τῇ συντυχίᾳ
τῆς χρείας, οὐ κατέσχεν, οὐδὲ συνεψεύσατο βουλομένῳ λαν-
θάνειν, ἀλλ' ἄχρι τῆς ὁδοῦ προπέμψας, καὶ ἀπολυόμενος,
Ὑγίαινε (εἶπεν) ὦ βασιλεῦ Σέλευκε. Κἀκεῖνος ἐκτείνας
τὴν δεξιὰν αὐτῷ καὶ προσελκόμενος ὡς φιλήσων, ἔνευσεν ἑνὶ
τῶν μεθ' αὑτοῦ, ξίφει τὸν τράχηλον ἀποκόψαι τοῦ ἀνθρώπου·

Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.

Εἰ δὲ ἐσίγησε τότε καρτερήσας ὀλίγον χρόνον, ἐντυχήσαντος
ὕστερον τοῦ βασιλέως, καὶ μεγάλου γενομένου, μείζονας ἂν
(οἶμαι) χάριτας ἐκομίσατο ἀντὶ τῆς σιωπῆς ἢ τῆς φιλοξε-
νίας. Οὗτος μὲν οὖν ἁμωσγέπως εἶχε πρόφασιν τῆς ἀκρα-
σίας, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν φιλοφροσύνην· οἱ δὲ πλεῖστοι
τῶν ἀδολέσχων οὐδὲ αἰτίαν ἔχοντες, ἀπολλύουσιν αὑτούς.

Οἷον, ἐν κουρείῳ τινὶ λόγων γινομένων περὶ τῆς Διονυσίου τυραννίδος, ὡς ἀδαμαντίνη καὶ ἄρρηκτός ἐστι, γελάσας ὁ κουρεύς, ταῦτα ὑμᾶς (ἔφη) περὶ Διονυσίου λέγειν, οὗ ἐγὼ παρ' ἡμέρας ὀλίγας ἐπὶ τοῦ τραχήλου τὸ ξυρὸν ἔχω; ταῦτα ἀκούσας ὁ Διονύσιος ἀνεσταύρωσεν αὐτόν. Ἐπιεικῶς δὲ λάλον ἐστὶ τὸ τῶν κουρέων γένος. Οἱ γὰρ ἀδολεσχότατοι προσρέουσιν καὶ προσκαθίζουσιν, ὥστ' αὐτοὺς ἀναπίμπλασθαι τῆς συνηθείας. Χαριέντως γοῦν ὁ βασιλεὺς Ἀρχέλαος, ἀδολέσχου κουρέως, περιβαλόντος αὐτῷ τὸ ὠμόλινον καὶ πυθομένου, πῶς σε κείρω, βασιλεῦ; σιωπῶν, ἔφη. Κουρεὺς δὲ καὶ τὴν ἐν Σικελίᾳ τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν ἀπήγγειλε, πρῶτος ἐν Πειραιεῖ πυθόμενος οἰκέτου τινὸς τῶν ἀποδεδρακότων ἐκεῖθεν. Εἶτα ἀφεὶς τὸ ἐργαστήριον, εἰς ἄστυ συνέτεινε δρόμῳ, μήτις κῦδος ἄροιτο, τὸν λόγον εἰς τὴν πόλιν ἐμβαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι. Γενομένης δὲ ταραχῆς, ὡς εἰκὸς, εἰς ἐκκλησίαν ἀθροισθεὶς ὁ δῆμος ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐβάδιζε τῆς φήμης. Ἦγετο οὖν ὁ κουρεὺς καὶ ἀνεκρίνατο, μηδὲ τοὔνομα τοῦ φράσαντος εἰδὼς, ἀλλ' εἰς ἀνώνυμον καὶ ἄγνωστον ἀναφέρων τὴν ἀρχὴν πρόσωπον. Ὀργὴ δὲ καὶ βοὴ τοῦ θεάτρου, βασάνιζε καὶ στρέβλου τὸν ἀλάστορα· πέπλασται ταῦτα καὶ συντέθειται. τίς δὲ ἄλλος ἤκουσε; τίς δὲ ἐπίστευσεν; ἐκομίσθη τροχὸς, κατετάθη ὁ ἄνθρωπος. Ἐν τούτῳ παρῆσαν οἱ τὴν συμφορὰν ἀπαγγέλλοντες, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου διαπεφευγότες· ἐσκεδάσησαν οὖν πάντες ἐπὶ τὰ οἰκεῖα πένθη, καταλιπόντες ἐν τῷ τροχῷ τὸν ἄθλιον ἐνδεδεμένον. Ὀψὲ δὲ λυθεὶς ἤδη πρὸς ἑσπέ-

ἑσπέ-

ἑσπέραν, ἠρώτα τὸν δημόσιον, εἰ καὶ περὶ Νικίου τοῦ στρατηγοῦ ὃν τρόπον ἀπόλωλεν ἀκηκόασιν. Οὕτως ἄμαχόν τι κακὸν καὶ ἀνουθέτητον ἡ συνήθεια ποιεῖ τὴν ἀδολεσχίαν. Καίτοι γε ὥσπερ οἱ τὰ πικρὰ καὶ δυσώδη φάρμακα πίνοντες δυσχεραίνουσι καὶ τὰς κύλικας, οὕτως οἱ τὰ κακὰ προσαγγέλλοντες, ὑπὸ τῶν ἀκουόντων δυσχεραίνονται καὶ μισοῦνται. καίτοι γε χαριέντως ὁ Σοφοκλῆς διηπόρηκεν,

Ἐν τοῖσιν ὠσὶν ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνῃ;
Τί δαί; ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην, ὅπη
Ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.

Λυποῦσι δ' οὖν ὥσπερ οἱ δρῶντες, καὶ οἱ λέγοντες, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστι γλώσσης ῥεούσης ἐπίσχεσις, οὐδὲ κολασμός. Ἐν Λακεδαίμονι τῆς χαλκιοίκου τὸ ἱερὸν ὤφθη σεσυλημένον, καὶ κειμένη ἔνδον κενὴ λάγυνος. Ἦν οὖν ἀπορία πολλῶν συνδεδραμηκότων, καί τις τῶν παρόντων, Εἰ βούλεσθε (εἶπεν) ἐγὼ φράσω ὑμῖν, ὅ μοι παρίσταται περὶ τῆς λαγύνου. νομίζω γὰρ (ἔφη) τοὺς ἱεροσύλους ἐπὶ τηλικοῦτον ἐλθεῖν κίνδυνον, κώνειον ἐμπιόντας, καὶ κομίζοντας οἶνον· ἵνα εἰ μὲν αὐτοῖς λαθεῖν ἐγγένοιτο, τῷ ἀκράτῳ ποθέντι σβέσαντες καὶ διαλύσαντες τὸ φάρμακον, ἀπέλθοιεν ἀσφαλῶς· εἰ δ' ἁλοίσκοιντο, πρὸ τῶν βασάνων ὑπὸ τοῦ φαρμάκου ῥᾳδίως καὶ ἀνωδύνως ἀποθάνοιεν. τοῦτο εἰπόντος αὐτοῦ, τὸ πρᾶγμα πλοκὴν ἔχον καὶ περινόησιν τοσαύτην, οὐχ ὑπονοοῦντος, ἀλλ' εἰδότος ἐφαίνετο· καὶ περιστάντες αὐτὸν ἀνέκρινον ἀλλαχόθεν ἄλλος· τίς εἶ; καὶ τίς σε οἶδε; καὶ πόθεν ἐπίστασαι τοῦτο; καὶ τὸ πέρας ἐλεγχόμενος οὕτως, ὡμολόγη-

σεν εἶ

σεν εἷς εἶναι τῶν ἱεροσύλων. Οἱ δὲ Ἴβυκον ἀποκτείναντες οὐχ οὕτως ἑάλωσαν ἐν θεάτρῳ καθήμενοι; καὶ γεράνων παραφανεισῶν, ἅμα γέλωτι πρὸς ἀλλήλους ψιθυρίζοντες, ὡς αἱ Ἰβύκου ἔκδικοι πάρεισιν. ἀκούσαντες γὰρ οἱ καθεζόμενοι πλησίον, ἤδη πολὺν χρόνον τοῦ Ἰβύκου ὄντος ἀφανοῦς καὶ ζητουμένου, ἐπελάβοντο τῆς φωνῆς, καὶ προσήγγειλαν τοῖς ἄρχουσιν. ἐλεγχθέντες δὲ οὕτως, ἀπήχθησαν, οὐχ ὑπὸ τῶν γεράνων κολασθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς αὑτῶν γλωσσαλγίας, ὥσπερ ἐριννύος ἢ ποινῆς βιασθέντες ἐξαγορεῦσαι τὸν φόνον. ὡς γὰρ ἐν τῷ σώματι πρὸς τὰ πεπονθότα μέρη καὶ ἀλγοῦντα γίνεται φορὰ καὶ ὁλκὴ τῶν πλησίον, οὕτως ἡ γλῶττα τῶν ἀδολέσχων, ἀεὶ φλεγμονὴν ἔχουσα καὶ σφυγμὸν, ἕλκει τι καὶ συνάγει τῶν ἀπορρήτων καὶ κεκρυμμένων ἐφ' ἑαυτήν. Διὸ δεῖ πεφράχθαι καὶ τὸν λογισμὸν ὡς πρόβολον, ἐμποδὼν ἀεὶ τῇ γλώττῃ κείμενον, ἐπισχεῖν τὸ ῥεῦμα καὶ τὸν ὄλισθον αὐτοῦ· ἵνα μὴ τῶν χηνῶν ἀφρονέστεροι εἶναι δοκῶμεν, οὕς φασιν, ὅταν ὑπερβάλλωσιν ἐκ Κιλικίας τὸν Ταῦρον ἀετῶν ὄντα μεστὸν, εἰς τὸ στόμα λαμβάνειν εὐμεγέθη λίθον, ὥσπερ κλεῖθρον ἢ χαλινὸν ἐμβάλλοντας τῇ φωνῇ, καὶ νυκτὸς οὕτως ὑπερφέρεσθαι λανθάνοντας. εἰ τοίνυν ἔροιτό τις τὸν κάκιστον ὅστις ἐστὶ καὶ τὸν ἐξωλέστατον, οὐδεὶς ἂν ἄλλον εἴποι ἢ τὸν προδότην παρελθών. Εὐθυκράτης μὲν οὖν ἤρεψε τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ Μακεδονίας ξύλοις, ὥς φησι Δημοσθένης· Φιλοκράτης δὲ χρυσίον πολὺ λαβὼν, πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζεν. Εὐφόρβῳ δὲ καὶ Φιλάγρῳ τοῖς Ἐρέτριαν προδοῦσι χώραν ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν. ὁ δὲ ἀ-

δόλε-

δόλεσχος ἄμισθός ἐστι προδότης, καὶ αὐτεπάγγελτος, οὐχ ἵππους οὐδὲ τείχη προδιδοὺς, ἀλλὰ λόγους ἐκφέρων ἀπορρήτους, ἐν δίκαις, ἐν στάσεσιν, ἐν διαπολιτείαις, μηδενὸς αὐτῷ χάριν ἔχοντος, ἀλλ᾽ ἂν αὐτὸς ἀκούηται, προσοφείλων χάριν. Ὥστε τὸ λελεγμένον πρὸς τὸν εἰκῇ καὶ ἀκρίτως ἐκχέοντα τὰ ἑαυτοῦ καὶ καταχαριζόμενον, οὐ φιλάνθρωπος σύ γ᾽ ἐσσί, ἔχεις νόσον, χαίρεις διδούς· ἐναρμόττει καὶ πρὸς τὸν φλύαρον, οὐ φίλος εἶ σὺ ταῦτα μηνύων, οὐδὲ εὔνους· ἔχεις νόσον, χαίρεις λαλῶν καὶ φλυαρῶν. Ταῦτα δὲ οὐ κατηγορίαν ἡγητέον, ἀλλ᾽ ἰατρείαν τῆς ἀδολεσχίας· τῶν γὰρ παθῶν κρίσει καὶ ἀσκήσει περιγινόμεθα, πρότερον δὲ ἡ κρίσις ἐστίν. Οὐδεὶς γὰρ ἐθίζεται φεύγειν καὶ ἀποτρίβεσθαι τῆς ψυχῆς, ὃ μὴ δυσχεραίνει. Δυσχεραίνομεν δὲ τὰ πάθη, ὅταν τὰς βλάβας καὶ τὰς αἰσχύνας τὰς ἀπ᾽ αὐτῶν τῷ λόγῳ κατανοήσωμεν. Ὥσπερ νῦν κατανοοῦμεν ἐπὶ τῶν ἀδολέσχων, ὅτι φιλεῖσθαι βουλόμενοι, μισοῦνται· χαρίζεσθαι θέλοντες, ἐνοχλοῦσι· θαυμάζεσθαι δοκοῦντες, καταγελῶνται· κερδαίνοντες, οὐδὲν ἀλίσκουσιν· ἀδικοῦσι τοὺς φίλους, ὠφελοῦσι τοὺς ἐχθρούς, ἑαυτοὺς ἀπολλύουσιν. Ὥστε τοῦτο πρῶτον ἴαμα καὶ φάρμακόν ἐστι τοῦ πάθους, ὁ τῶν ἀπ᾽ αὐτοῦ γινομένων αἰσχρῶν καὶ ὀδυνηρῶν ἐπιλογισμός. Δευτέρῳ δὲ χρηστέον ἐπιλογισμῷ, τῷ τῶν ἐναντίων, ἀκούοντας ἀεὶ καὶ μεμνημένους, καὶ πρόχειρα ἔχοντας τὰ τῆς ἐχεμυθίας ἐγκώμια, καὶ τὸ σεμνὸν καὶ τὸ ἅγιον καὶ τὸ μυστηριῶδες τῆς σιωπῆς, ὅτι θαυμάζονται μᾶλλον καὶ ἀγαπῶνται καὶ σοφώ-

τεροι δοκοῦσι τῶν ἐξηνίων τούτων καὶ φερομένων, οἱ στρογγύλοι καὶ βραχυλόγοι, καὶ ὧν πολὺς νοῦς ἐν ὀλίγῃ λέξει συνέσταλται. Καὶ γὰρ Πλάτων τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖ, δεινοῖς ἀκοντισταῖς ἐοικέναι λέγων, οὖλα καὶ πυκνὰ καὶ συνεστραμμένα φθεγγομένους. Καὶ ὁ Λυκοῦργος εἰς ταύτην τὴν δεινότητα τοὺς πολίτας εὐθὺς ἐκ παίδων τῇ σιωπῇ πιέζων, συνῆγε καὶ κατεπύκνου. Καθάπερ γὰρ οἱ Κελτίβηρες ἐκ τοῦ σιδήρου τὸ στόμωμα ποιοῦσιν, ὅταν κατορύξαντες εἰς τὴν γῆν τὸ πολὺ καὶ τὸ γεῶδες ἀποκαθάρωσιν, οὕτως ὁ Λακωνικὸς λόγος οὐκ ἔχει φλοιὸν, ἀλλ' εἰς αὐτὸ τὸ δραστήριον ἀφαιρέσει τοῦ περιττοῦ διωκόμενος στομοῦται· τὸ γὰρ ἀποφθεγματικὸν αὐτοῖς τοῦτο, καὶ τὸ μετ' εὐστοχίας ὀξὺ πρὸς τὰς ἀπαντήσεις, ἐκ τῆς πολλῆς περιγίνεται σιωπῆς. Καὶ δεῖ τὰ τοιαῦτα μάλιστα τοῖς ἀδολέσχοις προσβάλλειν, ὅσην χάριν ἔχει καὶ δύναμιν· οἷόν ἐστι τὸ, Λακεδαιμόνιοι Φιλίππῳ, Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ. καὶ πάλιν γράψαντος αὐτοῖς τοῦ Φιλίππου· Αἰ ἐμβάλλω εἰς τὴν Λακωνικὴν, ἀναστάτους ὑμᾶς ποιήσω, ἀντέγραψαν· Αἴκα. Δημητρίου δὲ τοῦ βασιλέως ἀγανακτοῦντος καὶ βοῶντος· Ἕνα πρὸς ἐμὲ Λακεδαιμόνιοι πρεσβευτὴν ἔπεμψαν· οὐ καταπλαγεὶς ὁ πρεσβευτὴς, Ἕνα (εἶπε) ποτὶ ἕνα. Θαυμάζονται δὲ καὶ τῶν παλαιῶν οἱ βραχυλόγοι, καὶ τῷ ἱερῷ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, οὐ τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, οὐδὲ τοὺς Πινδάρου παιᾶνας ἐπέγραψαν οἱ Ἀμφικτύονες· ἀλλὰ τὸ, Γνῶθι σαυτὸν, καὶ τὸ, Μηδὲν ἄγαν, καὶ τὸ, Ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα· θαυμάσαντες τῆς λέξεως τὸ εὔογκον καὶ τὸ λιτὸν, ἐν βραχεῖ σφυρήλατον νοῦν περιεχού-

περιεχούσης. Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς οὐ φιλοσύντομός ἐστι καὶ βραχυλόγος ἐν τοῖς χρησμοῖς; καὶ λοξίας καλεῖται διὰ τὸ φεύγειν τὴν ἀδολεσχίαν μᾶλλον ἢ τὴν ἀσάφειαν. Οἱ δὲ συμβολικῶς ἄνευ φωνῆς ἃ δεῖ φράζοντες οὐκ ἐπαινοῦνται καὶ θαυμάζονται διαφερόντως; ὡς Ἡράκλειτος ἀξιούντων αὐτὸν τῶν πολιτῶν γνώμην τινὰ εἰπεῖν περὶ ὁμονοίας, ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ λαβὼν ψυχροῦ κύλικα, καὶ τῶν ἀλφίτων ἐπιπάσας, καὶ τῷ γλήχωνι κινήσας, ἐκπιὼν ἀπῆλθεν· ἐνδειξάμενος αὐτοῖς, ὅτι τὸ τοῖς τυχοῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ μὴ δεῖσθαι τῶν πολυτελῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατηρεῖ τὰς πόλεις. Σκιλοῦρος δὲ καταλιπὼν ὀγδοήκοντα παῖδας ὁ Σκυθῶν βασιλεύς, ᾔτησε δέσμην δορατίων, ὅτε ἀπέθνησκε· καὶ λαβόντας ἐκέλευσε καταθραῦσαι καὶ κατεάξαι συνδεδεμένην καὶ ἀθρόαν· ὡς δ' ἀπεῖπον, αὐτὸς ἕλκων ἓν καθ' ἕν, πάντα ῥαδίως διέκλασε· τὴν συμφωνίαν αὐτῶν καὶ τὴν ὁμόνοιαν ἰσχυρὸν ἀποφαίνων καὶ δυσκαθαίρετον, ἀσθενὲς δὲ τὴν διάλυσιν καὶ οὐ μόνιμον. Εἰ δὲ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα συνεχῶς τις εἴποι καὶ ἀναλαμβάνοι, παύσαιτ' ἂν ἴσως ἡδόμενος τῷ φλυαρεῖν. Ἐμὲ δὲ κἀκεῖνος ὁ οἰκέτης εὖ μάλα δυσωπεῖ, τὸ προσέχειν τῷ λόγῳ, καὶ κρατεῖν προαιρέσεως, ἡλίκον ἐστὶν ἐνθυμούμενον. Πούπλιος Πείσων ὁ ῥήτωρ, μὴ βουλόμενος ἐνοχλεῖσθαι, προσέταξε τοῖς οἰκέταις πρὸς τὰ ἐρωτώμενα λαλεῖν, καὶ μηδὲν πλέον. Εἶτα Κλώδιον ἄρχοντα δεξιώσασθαι βουλόμενος, ἐκέλευσε κληθῆναι, καὶ παρεσκευάσατο λαμπρὰν (ὡς εἰκὸς) ἑστίασιν. Ἐνστάσης δὲ τῆς ὥρας οἱ μὲν ἄλλοι παρῆσαν, ὁ δὲ Κλώδιος

προσεδόκα. Καὶ πολλάκις ἔπεμψε τὸν εἰωθότα καλεῖν οἰκέτην, ἀποψόμενον, εἰ πρόσεισιν. Ὡς δὲ ἦν ἑσπέρα καὶ ἀπέγνωστο· τί δὲ (ἔφη πρὸς τὸν οἰκέτην) ἐκάλεσας αὐτόν; Ἔγωγε, εἶπε, Διὰ τί οὖν οὐκ ἀφῖκται; κἀκεῖνος, Ὅτι ἠρνήσατο. πῶς οὖν οὐκ εὐθὺς ἔφρασας; Ὅτι τοῦτό με οὐκ ἠρώτησας. Οὕτως μὲν Ῥωμαϊκὸς οἰκέτης· ὁ δὲ Ἀττικὸς ἐρεῖ τῷ δεσπότῃ σκάπτων, ἐφ᾽ οἷς γεγόνασιν αἱ διαλύσεις. Οὕτως μέγα πρὸς πάντα ὁ ἐθισμός ἐστι· καὶ περὶ τούτου γε ἤδη λέγωμεν. Οὐ γάρ ἐστιν, ὡς χαλινῶν ἐφαψαμένους, ἐπισχεῖν τὸν ἀδολέσχην, ἀλλ᾽ ἔθει δεῖ κρατῆσαι τοῦ νοσήματος. Πρῶτον μὲν οὖν ἐν ταῖς τῶν πέλας ἐρωτήσεσιν, σαυτὸν ἔθιζε σιωπᾶν, μέχρις οὗ πάντες ἀπείπωνται τὴν ἀπόκρισιν.

Οὐ γάρ τι βουλῆς ταὐτὸ καὶ δρόμου τέλος,

ὥς φησι ὁ Σοφοκλῆς· οὐδέ γε φωνῆς καὶ ἀποκρίσεως· ἀλλ᾽ ἐκεῖ μὲν, ἡ νίκη τοῦ φθάσαντός ἐστιν, ἐνταῦθα δὲ, ἐὰν μὴ ἱκανῶς ἕτερος ἀποκρίνηται, καλῶς ἔχει συνεπαινέσαντα καὶ συνεπιψηφίσαντα, δόξαν εὐμενοῦς ἀνθρώπου λαβεῖν. Ἐὰν δὲ μὴ, τότε καὶ διδάξαι τὸ ἠγνοημένον, καὶ ἀναπληρῶσαι τὸ ἐλλεῖπον, ἀνεπίφθονον καὶ οὐκ ἄκαιρόν ἐστι. Μάλιστα δὲ φυλάττωμεν ἑαυτοὺς, ὅπως μὴ ἑτέρου τινὸς ἐρωτηθέντος, αὐτοὶ προλαμβάνωμεν ὑποφθάνοντες τὴν ἀπόκρισιν. Ἴσως μὲν γὰρ οὐδὲ ἄλλο τι καλῶς ἔχον ἐστὶν, αἰτηθέντος ἑτέρου, παρωσαμένους ἐκεῖνον, αὐτοὺς ἐπαγγέλλεσθαι· (δόξομεν γὰρ ἅμα καὶ τοῦτον ὡς παρασχεῖν ὃ αἰτεῖται μὴ δυνάμενον, κἀκεῖνον ὡς αἰτεῖν παρ᾽ ὧν δύναται λαβεῖν, οὐκ ἐπιστάμενον, ὀνειδίζειν) μάλιστα δὲ ὕβριν φέρει πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ἡ τοιαύτη προπέ-

τεια καὶ

τία καὶ θρασύτης. Συνεμφαίνει γὰρ ὁ φθάνων ἐν τῷ ἀποκρίνασθαι τὸν ἐρωτώμενον, τό, τί τούτου δέῃ; καί, τί οὗτος οἶδε; κἀμοῦ παρόντος, περὶ τούτων οὐδένα δεῖ ἄλλον ἐρωτᾶν. Καίτοι πολλάκις τινὰς ἐρωτῶμεν, οὐ τοῦ λόγου δεόμενοι, φωνὴν δέ τινα καὶ φιλοφροσύνην ἐκκαλούμενοι παρ' αὐτῶν, καὶ προσαγαγεῖν εἰς ὁμιλίαν ἐθέλοντες, ὡς Σωκράτης Θεαίτητον καὶ Χαρμίδην. Ὅμοιον οὖν τῷ τὸν ὑφ' ἑτέρου βουλόμενον φιληθῆναι, προσδραμόντα φιλεῖν αὐτόν, ἢ τὸν ἑτέρῳ προσβλέποντα μεταστρέφειν εἰς ἑαυτόν, τὸ προλαμβάνειν τὰς ἀποκρίσεις, καὶ τὰ ὦτα μετάγειν, καὶ τὴν διάνοιαν ἕλκειν, καὶ ἀποστρέφειν πρὸς ἑαυτόν. Ὅπου κἂν ἀπείπηται τὸν λόγον ὁ αἰτηθείς, ἐπισχόντα καλῶς ἔχει, καὶ πρὸς τὸ βουλόμενον τοῦ ἐρωτῶντος ἁρμοσάμενον ὡς ἐπίκλησιν ἀλλοτρίαν τὴν ἀπόκρισιν, αἰδημόνως καὶ κοσμίως ἀπαντᾶν. καὶ γὰρ οἱ ἐρωτηθέντες ἂν σφαλῶσι ἐν τῷ ἀποκρίνασθαι, συγγνώμης δικαίας τυγχάνουσιν· ὁ δὲ αὐθαιρέτως ὑφιστάμενος καὶ προλαμβάνων τὸν λόγον, ἀηδὴς μέν ἐστι καὶ κατορθῶν, διαμαρτάνων δὲ παντάπασιν ἐπίχαρτος γίνεται καὶ καταγέλαστος. Δεύτερον τοίνυν ἄσκημα πρὸς τὰς ἰδίας ἀποκρίσεις ἐστίν, αἷς οὐχ ἥκιστα δεῖ προσέχειν τὸν ἀδόλεσχον. Πρῶτον μέν, ἵνα μὴ λάθῃ τοῖς ἐπὶ γέλωτι καὶ ὕβρει προκαλουμένοις εἰς λόγους αὐτὸν ἀποκρινόμενος μετὰ σπουδῆς. Ἔνιοι γὰρ οὐδὲν δεόμενοι, διατριβῆς δὲ καὶ παιδιᾶς ἕνεκα συνθέντες τινὰς ἐρωτήσεις, προσβάλλουσι τούτοις, καὶ ἀνακινοῦσιν αὐτοῖς τὸν λῆρον. Ὃ δεῖ φυλάττεσθαι, καὶ μὴ ταχὺ τοῦ λόγου, μηδ' ὥσπερ χάριν ἔχοντας ἐπιπηδᾶν, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τοῦ πυνθανομένου καὶ τὴν χρείαν.

Ὅταν δὲ φαίνηταί τις ὄντι βουλόμενος μαθεῖν, ἐθιστέον ἐφιστάναι, καὶ ποιεῖν τι διάλειμμα μεταξὺ τῆς ἐρωτήσεως καὶ τῆς ἀποκρίσεως· ἐν ᾧ προσθεῖναι μὲν ὁ ἐρωτῶν εἴ τι βούλεται δύναται, σκέψασθαι δ' αὐτὸς περὶ ὧν ἀποκρινεῖται, καὶ μὴ κατατρέχειν μηδὲ καταχωννύναι τὴν ἐρώτησιν, ἔτι πυνθανομένους πολλάκις ὑπὸ σπουδῆς, ἄλλας ἀντ' ἄλλων ἀποκρίσεις διδόντας. Ἡ μὲν γὰρ Πυθία καὶ πρὸ ἐρωτήσεως αὐτόθεν χρησμούς τινας εἴωθεν ἐκφέρειν. ὁ γὰρ θεὸς ᾧ λατρεύει,

καὶ κωφοῦ ξυνίησι, καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούει.

τὸν δὲ βουλόμενον ἐμμελῶς ἀποκρίνασθαι, δεῖ τὴν διάνοιαν ἀναμεῖναι, καὶ τὴν προαίρεσιν ἀκριβῶς καταμαθεῖν τοῦ πυνθανομένου. μὴ γένηται τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν.

Ἄμας ἀπῄτουν, οἱ δ' ἀπηρνοῦντο σκάφας.

Ἄλλως δὲ τὸ λάβρον τοῦτο καὶ πρὸς τοὺς λόγους ὀξύπεινον ἀνακρουστέον· ἵνα μὴ δοκῇ καθάπερ ῥεῦμα τῇ γλώττῃ πάλαι προσιστάμενον, ἀσμένως ὑπὸ τῆς ἐρωτήσεως ἐξαιρεῖσθαι. Καὶ γὰρ ὁ Σωκράτης οὕτως ἐκόλουε τὴν δίψαν, οὐκ ἐφιεὶς ἑαυτῷ πιεῖν μετὰ γυμνάσιον, εἰ μὴ τὸν πρῶτον ἐκχέαι κάδον ἀνιμήσας, ὅπως ἐθίζηται τὸν τοῦ λόγου καιρὸν ἀναμένειν τὸ ἄλογον. Ἔστι τοίνυν τρία γένη τῶν πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρίσεων, τὸ μὲν, ἀναγκαῖον, τὸ δ', φιλάνθρωπον, τὸ δὲ, περισσόν. Οἷον πυθομένου τινὸς, εἰ Σωκράτης ἔνδον, ὁ μὲν ὥσπερ ἄκων καὶ ἀπροθύμως, ἀποκρίνεται, τὸ, οὐκ ἔνδον· ἐὰν δὲ βούληται λακωνίζειν, καὶ τὸ ἔνδον ἀφελὼν, αὐτὴν μόνην φθέγξεται τὴν ἀπόφασιν (ὡς ἐκεῖνοι, Φιλίππου γράψαντος, εἰ δέχονται τῇ πόλει αὐτὸν, εἰς χάρτην, ΟΥ, μέγα γράψαντες ἀπέστειλαν)

ὁ δὲ

ὁ δὲ φιλανθρωπότερον ἀποκρίνεται, Οὐκ ἔνδον, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, κἂν βούληται προσεπιμετρῆσαι, ξένους τινὰς ἐκεῖ περιμένων. ὁ δὲ περιττὸς καὶ ἀδολέσχης, ἄν γε δὴ τύχῃ καὶ τὸν Κολοφώνιον ἀνεγνωκὼς Ἀντίμαχον, οὐκ ἔνδον, (φησὶν) ἀλλ' ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, ξένους ἀναμένων Ἴωνας· ὑπὲρ ὧν αὐτῷ γέγραφεν Ἀλκιβιάδης περὶ Μίλητον ὤν, καὶ παρὰ Τισσαφέρνῃ διατρίβων, τῷ τοῦ μεγάλου σατράπῃ βασιλέως, ὃς πάλαι μὲν ἐβοήθει Λακεδαιμονίοις, νῦν δὲ προστίθεται δι' Ἀλκιβιάδην Ἀθηναίοις. Ὁ γὰρ Ἀλκιβιάδης ἐπιθυμῶν κατελθεῖν εἰς τὴν πατρίδα, τὸν Τισσαφέρνην μετατίθησι. Καὶ ὅλως τὴν ὀγδόην Θουκυδίδου κατατεινόμενος ἐρεῖ, καὶ κατακλύσει τὸν ἄνθρωπον, ἕως φθάσῃ καὶ Μίλητος ἐκπολεμωθεῖσα, καὶ φυγαδευθεὶς τὸ δεύτερον Ἀλκιβιάδης. Μάλιστα δὲ περὶ τοῦτο δεῖ τὴν ἀδολεσχίαν συνέχειν, ὥσπερ εἰς ἴχνος ἐμβιβάζοντα τὴν ἐρώτησιν, καὶ ὡς κέντρῳ καὶ διαστήματι τῇ χρείᾳ τοῦ πυνθανομένου περιγράφοντα τὴν ἀπόκρισιν. Καρνεάδην μὲν γὰρ, οὔπω μεγάλην ἔχοντα τὴν δόξαν ἐν τῷ γυμνασίῳ διαλεγόμενον, πέμψας ὁ γυμνασίαρχος, ἐκέλευσεν ὑφεῖναι τὸ μέγεθος τῆς φωνῆς· (ἦν γὰρ μεγαλοφωνότατος) εἰπόντος δὲ ἐκείνου, Δός μοι μέτρον φωνῆς, οὐ φαύλως ὑπέτυχε, Δίδωμι τὸν προσδιαλεγόμενον. τῷ δὲ ἀποκρινομένῳ μέτρον ἔστω ἡ τοῦ ἐρωτῶντος βούλησις. Καὶ μὴν ὥσπερ ὁ Σωκράτης ἐκέλευε φυλάττεσθαι σιτίων ὅσα μὴ πεινῶντας ἀναπείθει ἐσθίειν, καὶ τῶν πομάτων ὅσα πίνειν μὴ διψῶντας, οὕτω χρὴ καὶ τῶν λόγων τὸν ἀδολέσχην, οἷς ἥδεται μάλιστα καὶ κέχρηται κατακόρως, τούτους φοβεῖσθαι, καὶ πρὸς τούτους ἐπιῤῥέοντας ἀντιβαίνειν.

βαίνειν. Οἷον οἱ στρατιωτικοὶ πολέμων εἰσὶ διηγηματικοί· καὶ τὸν Νέστορα ὁ ποιητὴς τοιοῦτον εἰσάγει, τὰς αὐτοῦ πολλάκις ἀριστείας καὶ πράξεις διηγούμενον. Ἐπιεικῶς δὲ καὶ τοῖς περὶ δίκας εὐτυχήσασιν, ἢ παρ' ἡγεμόσι καὶ βασιλεῦσιν ἀπροσδοκήτως εὐημερήσασιν, ὥσπερ νόσημά τι, προσπίπτει καὶ παρακολουθεῖ τὸ μεμνῆσθαι καὶ διηγεῖσθαι πολλάκις, ὃν τρόπον εἰσῆλθον, προσηνέχθησαν, ἠγωνίσαντο, διελέχθησαν, ἐξήλεγξαν ἀντιδίκους τινὰς ἢ κατηγόρους, ἐπῃνέθησαν. Πολλῷ γάρ ἐστιν ἡ χαρὰ τῆς κωμικῆς ἐκείνης ἀγρυπνίας λαλίστερον, ἀναρριπίζουσα πολλάκις ἑαυτὴν, καὶ πρόσφατον ποιοῦσα τοῖς διηγήμασιν. Ὅθεν ὀλισθηροὶ πρὸς τοὺς τοιούτους τῶν λόγων εἰσὶν ἐκ πάσης προφάσεως. Οὐ γὰρ μόνον

ὅπου τις ἀλγεῖ, κεῖθι καὶ τὴν χεῖρ' ἔχει,

ἀλλὰ καὶ τὸ ἡδόμενον ἔχει τὴν φωνὴν ἐν ἑαυτῷ, καὶ περιάγει τὴν γλῶτταν, ἐπερείδειν ἀεὶ τῇ μνήμῃ βουλόμενον. Οὕτω καὶ τοῖς ἐρωτικοῖς ἡ πλείστη διατριβὴ περὶ λόγους μνήμην τινὰ τῶν ἐρωμένων ἀναδιδόντας· οἵ γε κἂν μὴ πρὸς ἀνθρώπους, πρὸς ἄψυχα περὶ αὐτῶν διαλέγονται, ὦ φιλτάτη κλίνη, καὶ Βακχὶς θεόν σ' ἐνόμισεν εὐδαίμον λύχνε. Καὶ τῶν θεῶν μέγιστος, ἢ ταύτῃ δοκεῖς. Ἔστι μὲν οὖν ἀτεχνῶς ἡ λευκὴ στάθμη πρὸς τοὺς λόγους ἀδόλεσχος· οὐ μὴν ἀλλὰ μᾶλλον ἑτέρων ἑτέροις προσπεπονθὼς, ὀφείλει τούτους φυλάττεσθαι, καὶ ἀνέχειν ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων καὶ ἀνακρούειν, ὡς ποῤῥωτάτω προσαγαγεῖν καὶ ἀπομηκῦναι ἀεὶ δι' ἡδονὴν δυνάμενον. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ πρὸς τοὺς λόγους ἐκείνους πεπόνθασιν, ἐν οἷς κατ' ἐμπειρίαν ἢ ἕξιν τινὰ τῶν ἄλλων διαφέρειν νομίζουσι. Φίλαυτος γὰρ ὢν καὶ φιλόδοξος ὁ τοιοῦτος,

Νέμει τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος,
Ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνει κράτιστος ὤν,

ἐν ἱστορίαις, ὁ ἀναγνωστικός· ἐν τεχνολογίαις ὁ γραμματικός.

ικός· ἐν διηγήμασι ξενικοῖς, ὁ πολλὴν χώραν ἐπεληλυθὼς καὶ πεπλανημένος. Ὥστε καὶ τοῦτο δεῖ φυλάττεσθαι. Δελεαζομένη γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἡ ἀδολεσχία, καθάπερ ζῷον ἐπὶ νομὰς συνήθεις πρόεισι. Θαυμαστὸς δὲ ὁ Κῦρος, ὅτι καὶ τὰς ἁμίλλας ἐποιεῖτο πρὸς τοὺς ἥλικας, οὐκ ἐν οἷς κρείττων, ἀλλ' ἐν οἷς ἀπειρότερος ἦν ἐκείνων, εἰς ταῦτα προκαλούμενος, ἵνα μήτε λυπῇ παρευδοκιμῶν, καὶ μανθάνων ὠφελῆται. Ὁ δ' ἀδολέσχης τοὐναντίον, ἂν μέν τις ἐμπέσῃ λόγος ἐξ οὗ μαθεῖν τι δύναται καὶ πύθεσθαι τῶν ἀγνοουμένων, τοῦτον ἐξωθεῖ καὶ ἐκκρούει, μισθὸν αὐτοῦ δοῦναι μικρὸν τὸ σιωπῆσαι μὴ δυνάμενος· εἰς δὲ τοὺς ἑώλους καὶ πολυπατήτους κύκλῳ περιιὼν εἰσελαύνει ῥαψῳδίας τὸν λόγον. Ὡς ὁ παρ' ἡμῖν τις κατὰ τύχην ἀνεγνωκὼς δύο τῶν Ἐφόρου βιβλίων ἢ τρία, πάντας ἀνθρώπους κατέτριβε, καὶ πᾶν ἀνάστατον ἐποίει συμπόσιον, ἀεὶ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην καὶ τὰ συνεχῆ διηγούμενος. ὅθεν Ἐπαμινώνδας παρωνύμιον ἔσχεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό γε τῶν κακῶν ἐλάχιστόν ἐστι, καὶ δεῖ παρατρέπειν εἰς ταῦτα τὴν ἀδολεσχίαν. ἧττον γὰρ ἀηδὲς ἔσται τὸ λάλον ἐν τῷ φιλολόγῳ πλεονάζον. Ἐθιστέον δὲ καὶ γράφειν τι τοὺς τοιούτους, καὶ διαλέγεσθαι καθ' ἰδίαν. Ὁ μὲν γὰρ Στωϊκὸς Ἀντίπατρος, ὡς ἔοικε, μὴ δυνάμενος μηδὲ βουλόμενος ὁμόσε χωρεῖν τῷ Καρνεάδῃ, ἐκ πολλοῦ ῥεύματος εἰς τὴν Στοὰν φερομένῳ, γράφων δὲ καὶ πληρῶν τὰ βιβλία τῶν πρὸς αὐτὸν ἀντιλογιῶν, καλαμοβόας ἐπεκλήθη. τὸν δ' ἀδολέσχην ἴσως ἂν ἡ πρὸς τὸ γράφειν σκιαμαχία καὶ βοὴ τοῦ πλήθους ἀπερύκουσα καθ' ἡμέραν, ἐλαφρότερον παρασκευάσειε τοῖς συνοῦσιν· ὥσπερ οἱ κύνες εἰς λίθους καὶ ξύλα τὸν θυμὸν ἀφέντες, ἧττον εἰσὶ χαλεποὶ τοῖς ἀνθρώποις. Ἁρμόσει δ' αὐτοῖς σφόδρα καὶ τὸ μετὰ κρειττόνων ἀεὶ καὶ πρεσβυτέρων ὁμιλεῖν· αἰσχυνόμενοι γὰρ αὐτῶν τὴν δόξαν, ἐν ἔθει γενήσονται τοῦ σιωπᾶν. τούτοις δὲ ἀεὶ καὶ

συμμε-

Συμμεμίχθαι καὶ συμπεπλέχθαι τοῖς ἐθισμοῖς τὴν προσοχὴν ἐκείνην καὶ τὸν ἐπιλογισμόν, ὅταν τι μέλλωμεν λαλεῖν, καὶ τὰ ῥήματα τῷ στόματι προστρέχῃ, τίς οὗτος ὁ λόγος ὁ ἐφεστὼς καὶ καταβιαζόμενος; ἐπὶ τί δὲ ἡ γλῶσσα ἐπαίρεται; τί δὲ εἰποῦσι περιγίνεται καλόν, ἢ τί σιωπήσασι δυσχερές; οὐ γὰρ ὡς βάρος τι δεῖ πιέζοντα ἀποθέσθαι τὸν λόγον· ἐπεὶ παραμένει γε καὶ ῥηθεὶς ὁμοίως, ἀλλ' ἢ αὐτοὺς ἄνθρωποι δεόμενοί τινος λαλοῦσιν, ἢ τοὺς ἀκούοντας ὠφελοῦντες· ἢ χάριν τινὰ παρασκευάζοντες ἀλλήλοις, ὥσπερ ἁλσὶ τοῖς λόγοις ἐφηδύνουσι τὴν διατριβὴν καὶ τὴν πρᾶξιν, ἐν ᾗ τυγχάνουσιν ὄντες. Εἰ δὲ μήτε τῷ λέγοντι χρήσιμον, οὔτε ἀναγκαῖον τοῖς ἀκούουσι τὸ λεγόμενον, ἡδονή τε καὶ χάρις οὐ πρόσεστι, διὰ τί λέγεται; τὸ γὰρ μάτην καὶ διακενῆς, οὐχ ἧττον ἐν τοῖς λόγοις ἢ τοῖς ἔργοις ἐστίν. ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ παρὰ ταῦτα πάντα δεῖ πρόχειρον ἔχειν καὶ μνημονεύειν τὸ Σιμωνίδειον, ὅτι λαλήσας μὲν, πολλάκις μετενόησε, σιωπήσας δὲ, οὐδέποτε. καὶ τὴν ἄσκησιν, ὅτι πάντων ἐπικρατεῖ καὶ ἰσχυρόν ἐστιν· ὅπου καὶ λυγμὸν καὶ βῆχα ἄνθρωποι τῷ μὴ προσέχειν ἀσπαζόμενοι, μετὰ πόνου καὶ ἀλγηδόνος ἐξεκρούσαντο. Σιγὴ δὲ οὐ μόνον ἄδιψον, (ὥς φησιν Ἱπποκράτης) ἀλλὰ καὶ ἄλυπον καὶ ἀνώδυνον.

ΤΕΛΟΣ.

21. Jan 1987

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn1738995801/phys_0039

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn1738995801/phys_0040

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1738995801/phys_0041

Ab-
1001 1-6

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1738995801/phys_0042

βαίνειν. Οἷον οἱ … λέμων εἰσὶ διηγηματικοί· καὶ
τὸν Νέστορα ὁ ποιητ … ει, τὰς αὐτοῦ πολλάκις ἀ-
ριστείας καὶ πράξει … Επιεικῶς δὲ καὶ τοῖς περὶ
δίκας εὐτυχήσασι … όσι καὶ βασιλεῦσιν ἀπροσ-
δοκήτως εὐημερήσ … σημά τι, προσπίπτει καὶ πα-
ρακολουθεῖ τὸ μεμ … ειν πολλάκις, ὃν τρόπον εἰσ-
ῆλθον, προήχθησ … , διελέχθησαν, ἐξήλεγξαν
ἀντιδίκους τινὰς … , ἐπῃνέθησαν. Πολλῷ γάρ
ἐστιν ἡ χαρὰ τῆς … νης ἀγρυπνίας λαλίστερον,
ἀναρριπίζουσα το … , καὶ πρόσφατον ποιοῦσα
τοῖς διηγήμασιν. … οἱ πρὸς τοὺς τοιούτους τῶν
λόγων εἰσὶν ἐκ π … ς. Οὐ γὰρ μόνον

ὅπου τις ἀ … τὴν χεῖρ' ἔχει,

ἀλλὰ καὶ τὸ ἡδόμεν … ωνὴν ἐν ἑαυτῷ, καὶ περιά-
γει τὴν γλῶτταν, ἀ … ῇ μνήμῃ βουλόμενον. Οὕ-
τω καὶ τοῖς ἐρωτι … διατριβὴ περὶ λόγους μνή-
μην τινὰ τῶν ἐρωμ … ντας· οἵ γε κἂν μὴ πρὸς
ἀνθρώπους, πρὸς … ὑτῶν διαλέγονται, ὦ φιλ-
τάτη κλίνη, καὶ β … ἐνόμισεν εὐδαίμον λύχνε.
Καὶ τῶν θεῶν μέγ … δοκεῖς. Ἔστι μὲν οὖν ἀτεχ-
νῶς ἡ λευκὴ στάθμ … όγους ἀδόλεσχος· οὐ μὴν
ἀλλὰ μᾶλλον ἑτέρ … ασπεπονθὼς, ὀφείλει τούτους
φυλάττεσθαι, καὶ … ν ἀπὸ τούτων καὶ ἀνακρούειν,
ὡς πορρωτάτω πε … τομηκυῖαι ἀεὶ δι' ἡδονὴν
δυνάμενον. Τὸ … καὶ πρὸς τοὺς λόγους ἐκεί-
νους πεπόνθασιν, ἐ … ειραν ἢ ἕξιν τινὰ τῶν ἄλ-
λων διαφέρειν νο … αυτος γὰρ ὢν καὶ φιλό-
δοξος ὁ τοιοῦτ …

Νέμει τὸ … τούτῳ μέρος,
Ἵν' αὐτὸς … ει κράτιστος ὤν,

ἐν ἱστορίαις, ὁ ἀ … τεχνολογίαις ὁ γραμμα-
τικός.